

รายงานวิจัย

เรื่อง

การแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมในการทำรายงานทางวิชาการ
โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
A Solution of Writing Bibliography in Academic Report by Using Knowledge
Management: CIPPA MODEL in Songkhla Rajabhat University

ปิยกุล บุญญาศรีรัตน์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

(ก)

ชื่อเรื่อง การแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมในการทำรายงานทางวิชาการ โดยการจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
A Solution of Writing Bibliography in Academic Report by Using Knowledge Management: CIPPA MODEL in Songkhla Rajabhat University
ผู้วิจัย นางสาวปิยกุล บุญญาศรีรัตน์
สาขาวิชา/คณะ การศึกษาทั่วไป คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปีที่ทำวิจัย 2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมในการทำรายงานทางวิชาการ โดยการจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) แก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมของนักศึกษาให้ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน 2) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม 3) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนบรรณานุกรม และมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้สารสนเทศ การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการจัดการรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 42 คน โดยแบ่งกลุ่มทดลอง ใช้การจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA และกลุ่มควบคุมใช้การจัดการเรียนรู้อุปแบบสอนตามปกติ จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 21 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA และการจัดการเรียนรู้อุปแบบสอนตามปกติ และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ใช้วิธีการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA ในเรื่องการเขียนบรรณานุกรม พบว่า ค่าสถิติ $t_{\text{คำนวณ}}$ คือ 41.15 มีค่ามากกว่าค่า $t_{\text{ตาราง}}$ คือ 2.5280 สรุปได้ว่าผลการทดสอบสมมติฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่จัดการเรียนรู้อุปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า กลุ่มควบคุม คือกลุ่มที่จัดการเรียนการสอนตามปกติ สูงกว่าร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน คือ 16.14 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75

เลขทะเบียน Bib # 1131162
วันที่ 19 ส.ย. 2557
เลขวิชา/เลขหนังสือ 05-3
ปี 367

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
สารบัญ	(ข)
สารบัญภาพ	(ง)
สารบัญตาราง	(จ)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของ โครงการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
สมมติฐานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนบรรณานุกรม	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
วิธีการสร้างเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือ	12
วิธีดำเนินการวิจัย	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	13
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	13

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	15
ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้ รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ	15
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	17
สรุปผลการวิจัย	17
อภิปรายผลการวิจัย	17
ข้อเสนอแนะ	18
บรรณานุกรม	20

(ง)

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

7

(จ)

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และ
การสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า เรื่อง
การเขียนบรรณานุกรม 16

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน และสิ่งที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน คือ การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ฉะนั้นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ก็คือการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันวิชาการในระดับสูงสุดที่มีความรับผิดชอบในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ มีปัญญา และมีคุณธรรม ออกมาช่วยพัฒนาประเทศชาติ (สารณี ภูมิประเทศ, 2540, หน้า 1)

ดังนั้นในยุคสังคมสารสนเทศ สังคมแห่งการเรียนรู้ การแสวงหาองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการเรียนการสอนได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากตำราหรือคำสอนของอาจารย์ในห้องเรียน ทั้งนี้อาจเป็นผลที่สอดคล้องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered หรือ Child Centered) ในยุคของการปฏิรูปการศึกษานี้ได้มีการกำหนด ให้ผู้สอนทุกคนจะต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนจะต้องให้ความสนใจ โดยการศึกษา ทำความเข้าใจ หาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 12)

กระบวนการเรียนการสอนที่นิยมนำมาใช้จัดการเรียนการสอน คือการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำรายงานทางวิชาการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนสามารถที่จะสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทต่าง ๆ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ เมื่อมอบหมายงานให้นักศึกษาแล้ว รายงานที่ได้รับกลับมามักจะ ได้มาจากหนังสือเพียงไม่กี่เล่ม ประกอบกับ นักศึกษามีการคัดลอกผลงานจากต้นฉบับโดยที่ไม่มีการเขียนอ้างอิง และการอ้างอิงกับรายการบรรณานุกรม ที่เป็นแหล่งแสดงให้ผู้อ่านที่สนใจรายงานทราบว่าผู้เขียนได้นำองค์ความรู้จากที่ใดบ้างไม่ตรงกัน หรือมีไม่ครบ และมีการเขียนบรรณานุกรมที่ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน

วิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า รหัสวิชา 1500305 เป็นวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ เป็นวิชาเลือกทั่วไป ที่เปิดเสรีให้นักศึกษาที่สนใจลงเรียนเป็นประจำทุก ๆ ภาคเรียน วิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาทราบความหมาย

ความสำคัญของสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศแหล่งสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ วิธีการแสวงหาและรวบรวมสารสนเทศเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และวิธีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามรูปแบบและขั้นตอนที่เป็นมาตรฐานเพื่อนำความรู้ที่ได้รับเป็นพื้นฐานในการศึกษาหรือใช้สำหรับการทำวิจัยต่อไป ในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบบรรยายและสื่อที่ใช้คือเอกสารประกอบการสอนที่ผู้สอนได้รวบรวมเรียบเรียงขึ้น และงานนำเสนอ (PowerPoint) เมื่อนักศึกษาเรียนจบในหนึ่งภาคเรียน นักศึกษาจะต้องทำรายงานทางวิชาตามขั้นตอนการทำรายงานทางวิชาการในเรื่องที่ตนเองสนใจ ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเขียนรายการบรรณานุกรมที่นักศึกษาต้องหาข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือเล่มที่นักศึกษาสนใจเลือกมาทำรายงาน ยังมีข้อผิดพลาดอยู่มาก ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในห้องเรียน โดยไม่ได้ลงมือค้นหาจากหนังสือเล่มจริง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบบ CIPPA เป็นการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้แบบประสาน 5 แนวคิดหลัก คือ การสร้างความรู้ กระบวนการกลุ่มและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความพร้อมในการเรียนรู้ การเรียนรู้กระบวนการ การถ่ายโอนการเรียนรู้ (ทิสนา แคมมณี, 2543, หน้า 16) วิธีนี้เป็นวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง ได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดวิธีการสอนในรายวิชาสารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในรายวิชาสารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมของนักศึกษาให้ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนบรรณานุกรม และมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้สารสนเทศ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. เนื้อหาที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ วิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม
2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า โดยเลือกศึกษากับนักศึกษาในกลุ่ม 554410 C จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 21 คนซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง

4. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนการเขียนบรรณานุกรม โดยการใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยการใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA

5. ขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาในชั้นเรียน ในบทเรียนการเขียนบรรณานุกรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า

6. ขอบเขตด้านเวลา คือ เวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

6.1 ใช้เวลาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

6.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 คาบ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ รวม 6 ชั่วโมง

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอน
2. เนื้อหาที่ใช้คือ การเขียนบรรณานุกรม โดยใช้รูปแบบ APA
3. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ถือเป็นตัวแทนของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บรรณานุกรม หมายถึง การรวบรวมรายการทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดที่ผู้เขียนนำใช้ประกอบการทำรายงานทางวิชาการ
2. รูปแบบการสอน หมายถึง วิธีการใช้ในการสอนของการวิจัยครั้งนี้ คือ การสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA และการสอนตามปกติ
3. การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกคิด ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน (ทิศนา เขมมณี, 2542, หน้า 14-15) ซึ่งมีแนวคิดแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก C = Construction of knowledge I = Interaction P = Process skills P = Physical participation A = Application
4. การสอนปกติ หมายถึง พฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนดำเนินการสอนนักศึกษาตามปกติ โดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่องบรรณานุกรม และสื่อการสอน (PowerPoint)
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังจากสิ้นสุดการเรียนแล้ว
6. นักศึกษากลุ่มทดลอง หมายถึง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA ในเรื่องการเขียนบรรณานุกรม
7. นักศึกษากลุ่มควบคุม หมายถึง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เรียนตามปกติ ซึ่งไม่ได้ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน
8. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนบรรณานุกรม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นในการวัดความรู้ของนักศึกษา โดยใช้ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษา และใช้ทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดผลการเรียนว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นจริงหรือไม่
9. แบบทดสอบก่อนเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ทดสอบนักศึกษาก่อนเรียน เรื่องการเขียนบรรณานุกรม
10. แบบทดสอบหลังเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ทดสอบนักศึกษาหลังเรียน เรื่องการเขียนบรรณานุกรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

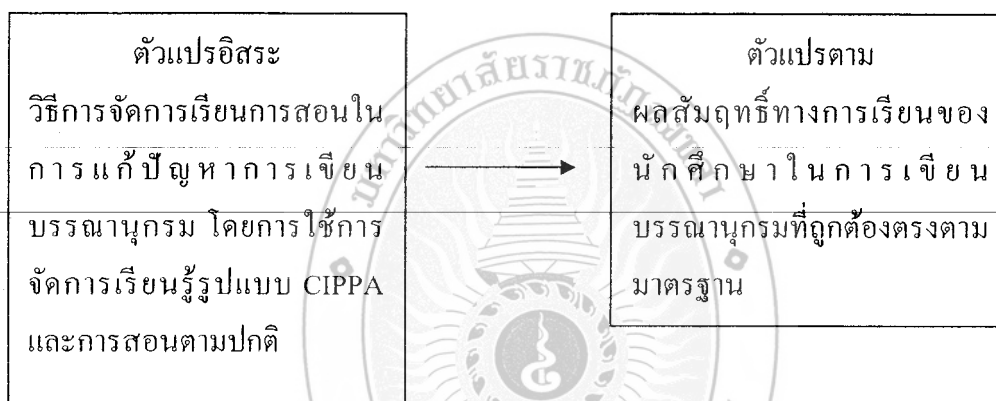
1. นักศึกษาเขียนบรรณานุกรมได้ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน
2. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น เนื่องจากต้องศึกษาด้วยตนเองและต้องทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องของบทเรียน
3. นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนบรรณานุกรม และมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้สารสนเทศ มากขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนการเขียนบรรณานุกรม โดยการใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนการเขียนบรรณานุกรม โดยการใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา
  - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.2 หลักการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.3 ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.4 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.5 บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.6 บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA
  - 1.7 ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนบรรณานุกรม
  - 2.1 ความหมายของบรรณานุกรม
  - 2.2 วัตถุประสงค์ของการเขียนบรรณานุกรม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA

การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA หมายถึง รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกคิด ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน (ทิสนา แจมมณี, 2542, หน้า 14-15) ซึ่งมีแนวคิดแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก ดังนี้

C (Construct) หมายถึง การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยกระบวนการแสวงหาข้อมูล ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความหมาย สร้างความหมาย สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปข้อมูล

I (Interaction) หมายถึง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเรียนรู้จากกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดประสบการณ์แก่กันและกัน

P (Participation) หมายถึง การให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด

P (Process and Product) หมายถึง การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงาน ข้อความที่สรุปได้

A (Application) หมายถึง การให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ CIPPA

1.2 หลักการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA

ทีศนา แจมมณี (2542, หน้า 6-7) ได้เสนอหลักการในการจัดการเรียนแบบ CIPPA ไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.2.1 ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง

1.2.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด

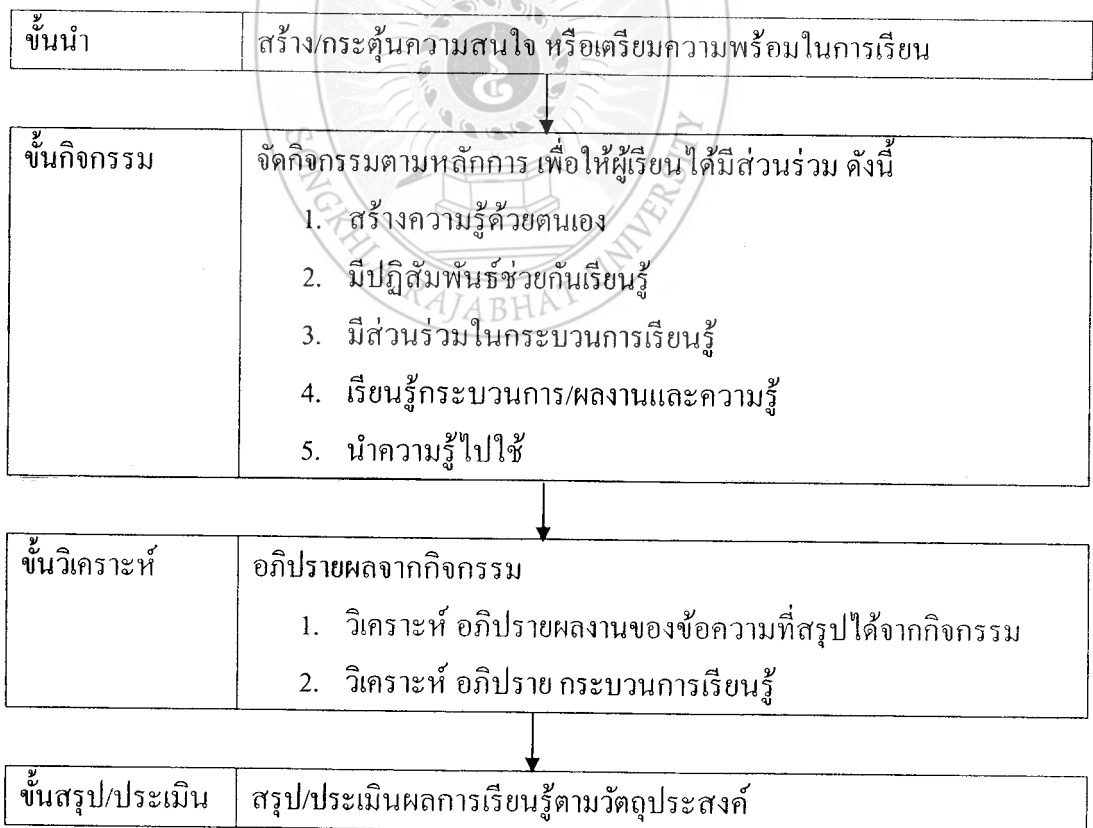
1.2.3 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด ข้อความรู้ ตลอดจนถึงการเรียนรู้จากกันและกัน

1.2.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่กันไปกับผลงาน

1.2.5 ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง

การจัดการเรียนรูปแบบ CIPPA เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความคิด ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถเก็บรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าไปใช้ได้จริง อีกทั้ง การเรียนรู้ในรูปแบบ CIPPA ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองมากขึ้น

1.3 ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ CIPPA มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
ที่มา: กรมวิชาการ. 2539. การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. หน้า 1-2.

1.4 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดในระดับใด

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ผู้เรียน มีความสามารถ ความสนใจ และวิธีเรียนอย่างไร

ขั้นที่ 3 เลือกเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายสนองต่อนักเรียน โดยพิจารณาจาก

- จุดเด่นในการเสริมสร้างทักษะ ข้อความรู้และพฤติกรรม
- ประสิทธิภาพในการสร้างทักษะ ข้อความรู้ ประสบการณ์
- โอกาสในการแสดงบทบาทการเรียนรู้ของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ปรับและเรียบเรียงเทคนิคให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายกระบวนการเรียนการสอนและผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

1.5 บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA

ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA (ทิตนา เขมมณี, 2542, หน้า 13 และ วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542, หน้า 12-14) ได้ให้นิยามของบทบาทผู้สอนในการเรียนรู้แบบ CIPPA ดังนี้

1.5.1 การเตรียมตนเอง ให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้ ซึ่งต้องคอยอธิบายให้คำแนะนำ ให้ข้อมูล ความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน

1.5.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน

1.5.3 เตรียมกิจกรรมการเรียน คือการวางแผนการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อความรู้ อันนำไปสู่การออกแบบกิจกรรม การเรียนที่เน้นผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ตามที่กำหนด

1.5.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนดังกล่าวบรรลุที่ตั้งไว้

1.5.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ ผลงานที่เกิดขึ้น ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ

1.6 บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA

ผู้เรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของตนเองและมีความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปแล้วผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้ คือ

1.6.1 มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้

1.6.2 ศึกษาหรือลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในการกลุ่มกรอง แยกแยะวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หามาได้ และสร้างความหมายให้แก่ตนเอง

1.6.3 บทบาทในการจัดระบบ ระเบียบความรู้ที่ได้สรรค์สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคงทนและสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้สะดวกขึ้น

1.6.4 บทบาทในการนำความรู้ไปประยุกต์ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตและการทำงาน นอกจากนั้นการประยุกต์ใช้จะช่วยตอกย้ำความเข้าใจ และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนในความรู้ที่นั้น ๆ และการนำความรู้ไปใช้ยังก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมได้ด้วย

ในการดำเนินการตามบทบาทของผู้เรียนทั้ง 4 ข้างต้น ผู้เรียนจะเป็นต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น
2. ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่ม เช่น การแสวงหาข้อมูล การศึกษาข้อมูล และการสรุป
3. รับฟัง พิจารณาและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบ คัดค้าน สนับสนุนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น
5. แสดงความสามารถของตน และยอมรับความสามารถของผู้อื่น
6. ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ เรียนรู้จากกลุ่ม และช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

1.7 ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา

จากความหมาย หลักการ วิธีการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอน และบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้แบบชิปปา สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และผู้สอน ดังนี้

ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติ จนสามารถค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
4. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้ แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. ผู้เรียนสามารถเลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง ส่งผลให้งานที่ออกมามีคุณภาพ
8. ผู้เรียนสามารถฝึกตนเองให้มีวิสัย และรับผิดชอบในการทำงาน
9. ผู้เรียนสามารถประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนใฝ่หาความรู้ อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การสอนของผู้สอน

1. ผู้สอนเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ผู้สอนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ผู้สอนจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกหัด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ผู้สอนส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุง

ส่วนค้อยของผู้เรียน

7. ผู้สอนใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกความคิด การแก้ปัญหาและการค้นพอกความรู้
8. ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
9. ผู้สอนฝึกฝนกิจกรรมรายาท และวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
10. ผู้สอนสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนบรรณานุกรม

2.1 ความหมายของบรรณานุกรม

การรวบรวมบรรณานุกรม หมายถึง การรวบรวมรายชื่อของทรัพยากรสารสนเทศ เช่น หนังสือ บทความวารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะค้นคว้าวิจัยหรือทำรายงาน รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมมีหลายรูปแบบ โดยปกติแล้วรูปแบบส่วนใหญ่ จะคล้ายกัน เช่น APA style, MLA style เป็นต้น

หลักการเดียวกัน คือ การลงรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศอย่างครบถ้วน แต่อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของเครื่องหมาย รายการผู้แต่ง หรือการใช้คำในกรณีที่มีผู้แต่งหลายคน หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ เป็นต้น เมื่อใช้แบบใดแบบหนึ่งแล้วควรเป็นแบบเดียวกันตลอด

2.2 วัตถุประสงค์ของการเขียนบรรณานุกรม

- 2.2.1 เพื่อช่วยในการค้นหาเอกสาร หนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่ต้องการเพิ่มเติมได้
- 2.2.2 เพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อมูลและเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่ต้องการทราบรายละเอียดของเอกสารเกี่ยวกับ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ เป็นต้น
- 2.2.3 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือ
- 2.2.4 เพื่อใช้ในการค้นคว้าวิจัย ช่วยให้ทราบว่า มีเอกสารใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ต้องการใช้ประกอบการค้นคว้าวิจัย
- 2.2.5 เพื่อให้รายงานมีคุณค่า และได้รับความเชื่อถือ
- 2.2.6 เพื่อให้เกียรติเจ้าของผลงานที่ผู้เขียนได้นำมาประกอบการค้นคว้า

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรากาญจน์ หงส์ชูตา (2545: บทคัดย่อ) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเศษส่วน โดยใช้การเรียนรู้แบบ CIPPA กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 51 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในเรื่องเศษส่วน โดยใช้การเรียนรู้แบบ CIPPA สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 84.31 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่กำหนดร้อยละ 80

สุภารัตน์ ไผ่พงสาวงค์ (2543: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL~ เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์สูงกว่าได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของนักเรียนหลักจากการใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL อยู่ในระดับเห็นด้วย

จูาปกรณ์ แก้วมาเมือง (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และการปฏิบัติตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 80 คน โดยได้จากการสุ่มอย่างง่าย และแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนสังคมศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA~ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนสังคมศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในชั้นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน ที่ผู้วิจัยดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ตัวอย่าง

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยเลือกศึกษากับนักศึกษากลุ่ม 554410 C จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักศึกษากออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 21 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียน ผู้สอนหรือผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาเครื่องมือที่เหมาะสม และดำเนินการสร้างเครื่องมือ 3 ชนิด คือ

1. เครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ดังนี้
  - 1.1 ศึกษาเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ CIPPA ที่มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้ ทฤษฎีของ CIPPA เป็นเครื่องมือการจัดการเรียนการสอน ภายใต้เค้าโครงการสอนในเรื่องการเขียนบรรณานุกรม

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และแนวทางการวัดผลประเมินผลในบทเรียน เรื่องการเขียนบรรณานุกรม

2.2 กำหนดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 จัดทำชุดเฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพร้อมกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 จัดพิมพ์ข้อสอบและตรวจสอบแก้ไข

2.5 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์จำนวน 42 ชุด เพื่อนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง
2. ชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจ
3. ทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย จัดทำรายงานและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมรูปแบบ CIPPA โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานการวิจัย t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test (one sample) (แก้ว และอังคณา สายยศ, 2538)

สูตร t-test (one sample)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
	μ	แทน	ค่าคงที่ที่ใช้ในการทดสอบ
	n	แทน	จำนวนผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย)
	s	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมในการทำรายงานทางวิชาการ โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA ซึ่งนำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA โดยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่อง การเขียนบรรณานุกรม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัย ได้ใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรม

ผู้วิจัย ได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ในเรื่องการเขียนบรรณานุกรม จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1500305 สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยเลือกศึกษากับนักศึกษา กลุ่ม 554410 C จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 21 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

๓
๐๙๕๖
๗/๖/๕๖

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ ในวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่องการเขียนบรรณานุกรมกลุ่ม 554410 C กลุ่มที่ 1 (กลุ่มทดลอง) จำนวน 21 คน และ กลุ่มที่ 2 (กลุ่มควบคุม) จำนวน 21 คน

กลุ่มตัวอย่าง	n	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
กลุ่มที่ 1 (กลุ่มทดลอง)	21	7.05	2.18	16.14	1.79	41.15
กลุ่มที่ 2 (กลุ่มควบคุม)	21	5.14	1.96	9.24	2.43	17.42

$$\alpha = .01, df = 20$$

จากตารางที่ 1 กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ใช้วิธีการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA ในเรื่องการเขียน

บรรณานุกรม พบว่า ค่าสถิติ $t_{คำนวณ}$ คือ 41.15 มีค่ามากกว่า ค่า $t_{ตาราง}$ คือ 2.5280 สรุปได้ว่าผลการทดสอบสมมติฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่จัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนตามปกติ สูงกว่าร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน คือ 16.14 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาการเขียนบรรณานุกรมในการทำรายงานทางวิชาการ โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้เรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนการสอนตามปกติ สูงกว่าร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่ใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการสอนตามปกติ เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง พบว่า ผู้เรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนการสอนตามปกติ สูงกว่าร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.14 คะแนน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นกิจกรรม 5 องค์ประกอบด้วยกัน คือ การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การได้เคลื่อนไหวทางร่างกาย การเรียนรู้กระบวนการ ต่าง ๆ การนำความรู้ที่ได้ไปลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจากการทดสอบดังกล่าว พบว่า เมื่อผู้เรียน เรียนจบในเรื่องการเขียนบรรณานุกรมแล้ว ผู้เรียนสามารถค้นหาองค์ประกอบต่าง ๆ ในการลงรายการบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

จากเหตุดังกล่าวจะพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA เป็นการเรียนที่ทุกคนต้องมีความสามัคคี ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภาญจน์ หงส์ชูตา (2545: บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเศษส่วน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการ

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในเรื่องเศษส่วน โดยใช้การเรียนรู้แบบ CIPPA สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 84.31 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่กำหนดร้อยละ 80 นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ผู้วิจัย ได้ทำการวิจัยยังสอดคล้องกับ สุดารัตน์ ไผ่พงสาวงค์ (2543: บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์สูงกว่าได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ และสอดคล้องกับ ฐาปกรณ์ แก้วมาเมือง (2554: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และการปฏิบัติตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนสังคมศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนสังคมศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลดังกล่าว เป็นข้อสนับสนุนว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ ซึ่งตรงกับการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและสร้างวินัยในตนเองมากกว่าการจัดการเรียนการสอนตามปกติ นอกจากนี้ยังส่งผลให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผู้สอนควรเตรียมประเด็น กิจกรรมถามตอบ ให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
2. ผู้สอนควรมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน
3. เนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA กับ การสอนตามปกติ ควรเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนและระยะเวลาในการทำการทดลอง
4. การให้การเสริมแรง เช่น ให้คำชมเชย รางวัลและสิ่งอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรักการเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA กับ การจัดการเรียนรู้ที่สอนตามปกติ ในทุกบทเรียนของรายวิชานั้น ๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องความคงทนของความรู้ ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA กับ การจัดการเรียนรู้ที่สอนตามปกติ เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บรรณานุกรม

- จิรากาญจน์ หงส์ชูตา. 2545. การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เศษส่วน โดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐาปกรณ์ แก้วมาเมือง. 2554. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และการปฏิบัติตาม หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและ การจัดการเรียนรู้แบบชิปปา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิสนา แจมมณี. 2542. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : CIPPA MODEL. วารสารครูศาสตร์ 27, 3: 1-17.
- _____. 2543. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ศูนย์ ส่งเสริมวิชาการ.
- สุดารัตน์ ไผ่พงสาวงศ์. 2543. การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.